

ירושלים, י"א בכסלו התשפ"ה
12 בדצמבר 2024
חוזר הע - כללי הסכם
2024-1-42

אל: מר אלי ביתן - סגן החשב הכללי, משרד האוצר

הנדון: הסכם קיבוצי בעניין השתתפות העובדים בהוצאות בגין המלחמה - תיקון

סימוכין: הסכם קיבוצי מיום 25.11.2024

ביום 27.11.2024 נשלח חוזר הסכם קיבוצי בעניין השתתפות העובדים בהוצאות בגין המלחמה. עקב טעות בחוזר האמור, יש לבטל את החוזר מיום 27.11.2024 ולעדכן בהתאם לאמור מטה:

1. כללי

- א. לאור המשבר הכלכלי שפקד את המדינה, על רקע ההוצאות התקציביות הנרחבות הנובעות מהמלחמה, וביניהם מימון עלויות הלחימה וגיוס המילואים הנרחב, מימון עלויות פינוי תושבי גבול הצפון ויישובי עוטף עזה ושיקום חבלי הארץ שנפגעו, ולאור הצורך בצעדי התאמות משמעותיים להתכנסות למסגרות הפיסקליות לשנת 2025 ואילך. בתאריך 25.11.2024 נחתם הסכם קיבוצי בעניין השתתפות העובדים בהוצאות בגין המלחמה, בין מדינת ישראל ומעסיקים במגזר הציבורי, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן: "ההסכם הקיבוצי" או "ההסכם").
- ב. בחוזר זה יפורטו הוראות הביצוע בנוגע להשתתפות העובדים בנטל לתקופה זמנית, וזאת בהתאם להוראות ההסכם הקיבוצי.
- ג. לעניין חוזר זה –

"משכורת" - הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, שניתנת בכסף;

"הבסיס הקובע" - משכורת, למעט כל אחד מאלה:

(א) תשלומים שאינם משולמים על בסיס חודשי, שבועי או יומי ואינם מחושבים על בסיס רכיבי שכר אחרים; כדוגמת מענקי גיוס ושימור שיקליים, מענקי מצוינות (יובהר כי מענק יובל הינו חלק מהבסיס הקובע)

(ב) דמי הבראה וקצובת ביגוד או תשלומים אחרים הדומים להם במהותם אף אם כינויים שונים;

(ג) החזר הוצאות;

(ד) גילום חלק מהמס החל על העובד אשר משולם בידי המעסיק;

"התקופה הקובעת הראשונה" - התקופה שמיום 01.12.2024 עד ליום 31.12.2025;

"התקופה הקובעת השנייה" - התקופה שמיום 01.01.2026 עד ליום 31.12.2026 ;

"מעסיק ציבורי" - אחד מאלה :

(1) "גוף מתוקצב" כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב ;

(2) "גוף נתמך" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב ;

"קופת גמל לקצבה" ו-"קרן השתלמות" - כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005.

"מבטח" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 ;

"קצבה" - סכום המשתלם מדי חודש לעובד שפרש משירותו או מעבודתו, או לשאיריו של עובד כאמור ;

" תזכיר חוק ההשתתפות 2025 " - תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2025), התשפ"ה-2024, פרק ___ :

2. תחולה

2.1 הוראות חוזר זה יחולו על –

(א) עובד בשירות המעסיקים החתומים על ההסכם אשר משכורתם מחושבת לפי הסכמים קיבוציים

החלים לגבי הדירוגים המיוצגים על ידי ההסתדרות הכללית החדשה למעט

(1) עובד המדורג בדירוג המחקר האזרחי

(2) עובד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של נושא משרה

(להלן יכוננו מי שחוזר זה חל עליהם: "העובד" או "העובדים", בהתאמה)

יובהר כי עובדים עליהם לא חל חוזר זה יחולו הוראות החוק שיחוקק בהמשך לתזכיר חוק ההשתתפות 2025 או הסכם אחר שיאושר על ידי הממונה על השכר ויצאו הוראות בעניינו.

3. הפחתת שכר

3.1 שיעור הפחתה ממשכורתו של העובד בתקופה הקובעת הראשונה ובתקופה הקובעת השנייה יהיה כדלקמן :

(1) בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה - בשיעור של 2.29% מהבסיס הקובע ;

(2) בתקופה הקובעת השנייה או בעדה - בשיעור של 1.2% מהבסיס הקובע.

3.2 הפחתת המשכורת כאמור תבוצע החל ממשכורת חודש דצמבר 2024 המשולמת בחודש ינואר 2025.

3.3 עובד אשר החל העסקתו לאחר תחילת התקופה הראשונה, הפחתת השכר תעשה בעד התקופה שמתחילת העסקתו.

3.4 הפחתת השכר תבוצע בתלוש השכר באמצעות רכיב שכר אשר יקרא "תיקון פנסיוני".

3.5 יש להפחית את הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד העובד לקרן השתלמות בשיעורים כאמור בסעיף 3.1 לעיל, לפי העניין, ככל והעובד זכאי לתשלום האמור.

3.6 למען הסר ספק, מובהר כי ההפחתה כאמור בסעיפים 3.1 ו-3.2 לא תחול לגבי סכומים שישולמו בתקופה הקובעת הראשונה או בתקופה הקובעת השנייה, בעד תקופה שקדמה לתקופה הקובעת הראשונה (כאמור – תשלומי הפרשים).

3.7 בכפוף לתיקון החקיקה, הפחתת השכר המפורטת בסעיף 3.1 לעיל לא תבוא בחשבון בעניינים המפורטים להלן, והתשלומים המפורטים להלן יהיו בסכומים שהיו מחושבים אלמלא הוראות סעיף 3.1, דהיינו כאילו שולמו במועדם וללא ההפחתה:

(1) תשלום חד פעמי המשולם לעובד או לשאייריו, לפי דין או הסכם, עקב סיום עבודה, לפי העניין;

(2) תשלומי גישור, או סכום תוספת לקצבה הנרכש מקופת גמל לקצבה או ממבטח בעד העובד במימון מלא של המעסיק הציבורי; לעניין זה, "תשלומי גישור" - תשלומים המשולמים מדי חודש, באופן רציף, לפי הסכם, מקופת המעסיק, מקופת גמל לקצבה או ממבטח, למי שפרש מעבודתו, בעד התקופה שממועד פרישתו מעבודה עד המועד שבו הוא זכאי לתשלומי קצבה מקופת גמל לקצבה;

(3) הסכום המשולם לקופת גמל לקצבה בעד עובד;

(4) המשכורת הקובעת לחישוב תשלומי עובדים בפנסיה תקציבית לפי סעיף 89 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003;

(5) תשלומי פנסיה תקציבית, המשולמת על פי דין או הסכם;

מבלי לגרוע מהאמור לעיל, הסכום המשולם לקופת גמל לקצבה בעד עובד, יוכל להיות משולם לקופה כאמור גם טרם ביצוע תיקון החקיקה.

3.8 עובד שהוראות חוזר זה חלות לגביו ואשר לאחר תחילת התקופה הקובעת הראשונה יעבור להיות מועסק בתנאים שבהם משכורתו לא תחושב לפי הסכמים קיבוציים, ימשיכו לחול לגביו שיעורי ההפחתה בסעיף 3.1.

לדוגמא: עובד בהסכם קיבוצי ששיעור ההפחתה החל עליו החל ממשכורת דצמבר 2024 הוא 2.29% ובחודש אפריל 2024 יעבור לעבוד בחוזה אישי אשר לגביו חל החוק, שיעור ההפחתה לגביו ימשיך להיות 2.29% וזאת למרות ששיעור ההפחתה בחוק גבוה משיעור ההפחתה שבהסכם עם ההסתדרות.

3.9 עובד אשר הוראות חוזר זה לא חלות לגביו ולאחר תחילת התקופה הראשונה יעבור להיות מועסק בתנאים שבהם משכורתו תחושב לפי הסכמים קיבוציים, לא יחולו לגביו הוראות חוזר זה וימשיכו לחול לגביו שיעורי הפחתת השכר לפי ההוראות שחלו לגביו לפני המעבר.

3.10 אין בהוראות חוזר זה כדי לגרוע מזכאות עובד לשכר מינימום שמתחייבת לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 (להלן: "חוק שכר מינימום"). מובהר, כי האמור לא יחול לגבי חלק מרכיב ההשלמה למינימום המחושב עבור העובד אשר נובע מזכאותו לתוספת מוחרגת. לעניין סעיף קטן זה "תוספת מוחרגת" – רכיב שכר אשר היה מובא בחשבון לחישוב שכר מינימום לפי חוק שכר מינימום, ואולם הוא לא בא בחשבון שכר מינימום מכוח הסכם.

דוגמא 1:

העובד עם המשכורת הבאה בתקופה הקובעת הראשונה (שכר המינימום עומד על 5,880 ₪):

סכום	
2,859	שכר יסוד
771	ותק – תוספת מוחרגת בחוק
1,300	תוספות לא מוחרגות
920	תוספות המוחרגות בהסכם
1,721	השלמה למינימום
7,571	שכר לערך שעה (בסיס הפחתה I)
1,514	עבודה נוספת (בסיס הפחתה II)
-173	הפחתה חודשית מהשכר לערך שעה
-35	הפחתה חודשית מהשכר בגין עבודה נוספת
-	השלמה למינימום כמשמעותו בחוק
-208	סך הפחתה

השכר הקובע לערך שעה מורכב מהרכיבים הבאים – שכר יסוד, ותק, תוספות לא מוחרגות, תוספות מוחרגות, השלמה למינימום. ומסתכם בסכום של 7,571 ₪

חישוב ההפחתה:

$$\begin{aligned} & \text{שכר לערך שעה} * 2.29\% = 173 \text{ ₪} \\ & + \\ & \text{עבודה נוספת} * 2.29\% = 35 \text{ ₪} \\ & \hline & \text{סה"כ הפחתה} = 208 \text{ ₪} \end{aligned}$$

בחינה של השלמה למינימום כמשמעותו בחוק:

יש לבחון האם השכר לערך שעה גבוה מסכום הרכיבים הבאים – שכר המינימום כמשמעותו בחוק (5,880 ₪), תוספת מוחרגות בחוק (ותק), ההפחתה החודשית בגין השכר לערך שעה.

$$5,880 + 771 + 173 = 6,824 < 7,571$$

היות והסכום נמוך מהשכר לערך שעה, ההפחתה לא פוגעת בשכר מינימום כמשמעותו בחוק וניתן לבצע את מלוא הפחתת השכר.

דוגמא 2:

העובד עם המשכורת הבאה בתקופה הקובעת הראשונה (שכר המינימום עומד על 5,880 ₪):

סכום	
4,000	שכר יסוד
771	ותק
1,500	תוספות לא מוחרגות
150	תוספות מוחרגות בהסכם
380	השלמה למינימום

6,801	שכר לערך שעה (בסיס הפחתה I)
1,360	עבודה נוספת (בסיס הפחתה II)
-156	הפחתה חודשית בגין השכר לערך שעה (בשיעור 2.29%)
-31	הפחתה חודשית בגין עבודה נוספת (בשיעור 2.29%)
6	השלמה למינימום כמשמעותו בחוק
-187	סך הפחתה

השכר הקובע לערך שעה מורכב מהרכיבים הבאים – שכר יסוד, ותק, תוספות לא מוחרגות, תוספות מוחרגות, השלמה למינימום. ומסתכם בסכום של 6,801 ₪

חישוב ההפחתה:

$$\begin{aligned} & \text{שכר לערך שעה} * 2.29\% = 156 \text{ ₪} \\ & + \\ & \text{עבודה נוספת} * 2.29\% = 31 \text{ ₪} \\ & \hline & \text{סה"כ הפחתה} = 187 \text{ ₪} \end{aligned}$$

בחינה של השלמה למינימום כמשמעותו בחוק:

יש לבחון האם השכר לערך שעה גבוה מסכום הרכיבים הבאים – שכר המינימום כמשמעותו בחוק (5,880 ₪), תוספת מוחרגות בחוק (ותק), ההפחתה החודשית בגין השכר לערך שעה.

$$5,880 + 771 + 156 = 6,807 > 6,801$$

היות והסכום גבוה מהשכר לערך שעה, ההפחתה פוגעת בשכר מינימום כמשמעותו בחוק ויש לבצע לעובד השלמה למינימום כמשמעותו בחוק בשווי הפרש בין הסכומים:

$$6,807 - 6,801 = 6$$

בברכה,

אפי מלכין

הממונה על השכר והסכמי עבודה

העתק:

פרופ' דניאל הרשקוביץ- נציב שירות המדינה
מר ארנון בר דוד – יו"ר ההסתדרות העובדים הכללית החדשה

נספח א'

לחזור השתתפות העובדים בהוצאות בגין המלחמה

למען הסר ספק, להלן רשימת הדירוגים שלא יחולו לגביהם הוראות חוזר זה:

1. משפטנים ששכרם צמוד לשכר נושא משרה שיפוטית;
2. סנגור ציבורי ששכרו צמוד לשכר נושא משרה שיפוטית;
3. פרקליטים ששכרם צמוד לשכר נושא משרה שיפוטית;
4. המחקר האזרחי;

למען הסר ספק הוראות הסכם זה לא יחולו לגבי שליחי המדינה בחו"ל אשר שכרם משולם בהתאם להחלטת הועדה הבין משרדית לשכר ותנאי שירות בחו"ל מיום 24.12.2017, וכפי שתעודכן מעת לעת, לגבי עובדי אית"ן ואית"ן אבטחה ששכרם משולם בהתאם להחלטת הועדה הבין משרדית לשכר ותנאי שירות בחו"ל מיום 3.2.2019. וכפי שתעודכן מעת לעת, ולגבי עובד אית"ן אשר הינו בן זוג של שליח במשרד ממשלתי בחוץ-לארץ, אשר בחר להיות מועסק בדירוג שכר "חווה שכר אית"ן בן זוג", כמפורט בהוראת שות"ש 2.2.1.3, כפי שתעודכן מעת לעת.